

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.: 18 september 2019   Agendapunt: 13
Betreft: Informerend   Programma: 1. Waterveiligheid
Portefeuillehouder: Luitjens
Route: DB-AB

Onderwerp

Uitkomsten 'haalbaarheidsstudie pomp Cleveringsluizen'

Bijlagen

Rapportage 'Haalbaarheid pompen Cleveringsluizen'

Kennisnemen van

De uitkomsten van de haalbaarheidsstudie pomp Cleveringsluizen

Inleiding

Ten behoeve van de versterkingsopgave regionale keringen rondom het Lauwersmeer is met het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet op 25 mei 2016 gestart met een preverkenning. In deze preverkenning is ook beschouwd of extra pompcapaciteit in de Cleveringsluizen een goed alternatief is voor het versterken van de regionale keringen. De conclusie is dat op korte termijn, tot 2030, pompen geen alternatief zijn, om drie redenen:

- 1) Niet doelmatig: er blijft een restopgave keringen over.
- 2) Kosten: pompen zijn beduidend duurder dan het versterken van de regionale keringen.
- 3) Planning: pompen in de Cleveringsluizen zijn naar inschatting niet voor 1 januari 2020 te realiseren.

Op 19 juni 2017 zijn deze uitkomsten van de preverkenning tegelijk met de aanvraag van het uitvoeringskrediet gedeeld met het Algemeen Bestuur. Op basis hiervan heeft het AB het besluit genomen om in te zetten op het versterken van de regionale keringen rondom het Lauwersmeer.

Echter kan op de lange termijn, na 2030, niet uitgesloten worden dat extra afvoercapaciteit alsnog kosteneffectief is. Op die lange termijn richt deze 'haalbaarheidsstudie pompen Cleveringsluizen' zich. Pompen in de Cleveringsluizen kunnen een goedkoper alternatief zijn voor een gemaal. De reden dat deze studie nu opgepakt wordt, is dat de eventuele uitvoering van dergelijke maatregelen tijd kost. Om die reden is het goed om tijdig te starten met voorbereiding. Deze haalbaarheidsstudie draagt daar aan bij. De hoofdrapportage is als bijlage bij dit AB stuk toegevoegd. De inhoudelijke bijlage met resultaten van gedetailleerde berekeningen ligt ter inzage bij de bestuursondersteuning op het Waterschapshuis.

De studie richt zich nadrukkelijk niet op een heroverweging van te nemen maatregelen om te voldoen aan de veiligheidsnormen in het Lauwersmeer. De uitkomsten van de haalbaarheidsstudie resulteren niet in een gewijzigd inzicht daarin. De uitvoering van de versterkingsopgave is bovendien op dit moment in volle gang.

Kernboodschap

De haalbaarheidsstudie leert ons dat het civieltechnisch mogelijk is om pompen te plaatsen in de spuiokers van de Cleveringsluizen. Het is mogelijk om voorzieningen op de vloer en wand te monteren, waardoor de krachten deels door de wand en voornamelijk door de vloer, worden

overgedragen. Een oplossing om de pompen in de bestaande sponningen te hangen is niet mogelijk. We hebben nu antwoord op de vraag of het civieltechnisch mogelijk is en zijn daarmee weer een stap verder in ons doel om tijdig voorbereid te zijn op de lange termijn.

Oorspronkelijk was het plan om een pilot uit te voeren bij een positieve uitkomst. We zetten nu echter niet in op een pilot, want:

- de nut en noodzaak van extra pompcapaciteit zal in de nieuwe toetsronde 2017 – 2023 van de regionale keringen opnieuw beschouwd worden met de op dat moment meest recente klimaatscenario's KNMI 2021, inclusief nieuwe prognoses van zeespiegelstijging;
- een marktconsultatie over de te hanteren pomptypen is nu niet uitgevoerd. De ontwikkeling in pomptechnieken staat niet stil. Tegen de tijd dat er nieuwe prognoses en inzichten beschikbaar zijn, kunnen we de markt alsnog bevragen naar de laatste technieken en de bijbehorende kosten;
- de regionale waterveiligheid rondom het Lauwersmeer is nu niet in geding; immers de regionale keringen worden nu verhoogd en versterkt, waarna we per 1 januari 2020 voldoen aan de veiligheidsnormen voor de regionale keringen.

Vervolg

- De uitkomsten gebruiken we waar nodig om de omgeving te informeren in desbetreffende gebiedsbijeenkomsten rondom het Lauwersmeer.
- De komende jaren gebruiken we de mogelijkheid om pompen te kunnen plaatsen in de Cleveringsluizen in onze zoektocht om op de lange termijn te blijven voldoen aan de veiligheidsnormen, Dit geldt ook voor andere alternatieven als bijvoorbeeld een gemaal, extra spuicapaciteit of combinaties hiervan.
- In deze zoektocht blijven we koppelkansen inventariseren. Zo resulteert het programmaplan voor de periode 2019 – 2022 van het Programma naar een Rijke Waddenzee (PRW) met thema's als 'klimaatverandering' en natuurlijke dynamiek' te zijner tijd mogelijk ook in koppelkansen.
- De nut en noodzaak van extra afvoercapaciteit voor het Lauwersmeer en het moment daarvan wordt sterk bepaald door de keuzes die Wetterskip Fryslan gaat maken ten aanzien van de uitbreiding van hun boezemgemaal-capaciteit voor de Friese boezem. Gemiddeld tweederde van de afvoer door de Cleveringsluizen wordt immers bepaald door de afvoer vanuit Wetterskip Fryslân. Een vervolg wordt daarom in overleg met Wetterskip Fryslân opgepakt. Zo is ook de ambtelijke dienst op de hoogte gebracht van deze haalbaarheidsstudie en de uitkomsten hiervan. De rapportage wordt op het moment dat het naar AB gaat van waterschap Noorderzijlvest ook verstuurd naar het DB van Wetterskip Fryslân.